

*Katalog historycznych nazwisk mieszkańców
parafii Ostrów Mazowiecka
jako źródłowa baza danych do identyfikacji tożsamości*

dr Małgorzata K. Frąckiewicz

Łomżyńskie Towarzystwo Naukowe im. Wagów w Łomży

**KATALOG NAZWISK MIESZKAŃCÓW
PARAFII OSTRÓW MAZOWIECKA**

(od XIX wieku do pocz. XX wieku); por.:
<https://muzeumpileckich.pl/katalog-na-zwisk-mieszkanow-parafii-ostrow-mazowiecka/>

***Ku pamięci dawnych mieszkańców
parafii Ostrów Mazowiecka***

Publikacji „Katalogu nazwisk mieszkańców parafii Ostrów Mazowiecka” przyświecają szczególne cele, których realizacja ma służyć **angażującemu i efektywnemu budowaniu świadomości o własnej tożsamości mieszkańców parafii Ostrów Mazowiecka** i lepszemu rozpoznaniu ich niematerialnego dziedzictwie, jakiego są oni spadkobiercami jako przedstawiciele m.in. społeczności miejskiej, potomkowie rodzin i rodów, żyjących w mieście i jego najbliższej okolicy na przestrzeni od XIX do początków XX wieku, a dokładnie od roku 1808 do 1934, co pozwala na uchwycenie procesów osadniczych i społecznych, jakie wpływały na tworzenie się antroponomastykonu ostrowskiego w ważnym okresie historycznym

Jest to spójne z ideą identyfikacji korzeni jednostek i całej społeczności ostrowskiej, jak również z jej konsolidacją jako grupy spadkobierców zobowiązującej tradycji szlacheckiej i mieszczańskiej, lecz nie tylko, gdyż na przestrzeni badanego okresu na terenie miasta i parafii mieszkali także przedstawiciele innych społeczności etniczno-kulturowych, dynamizujący proces kształtowania zaplecza ekonomiczno-kulturowego badanego terenu.

Ostrów-Łomżyński
Rynek

Targ czwartkowy

Fot. Ostrów Łomżyńska. Rynek. Targ czwartkowy (źródło:

<https://tobrze.wordpress.com/2016/02/06/ostrow-maz-stare-zdjecia/>)

Historyczna ziemia łomżyńska

Antroponimia to swoisty kod językowo-kulturowy ludzi, społeczności i konkretnych miejsc. W tym przypadku identyfikuje ona tożsamość regionu przynależnego do ziemi nurskiej i graniczącego z dawną ziemią łomżyńską, w tym miastami i miasteczkami, parafiami i osadami, które są powiązane z jej historią, a szerzej z dziejami dawnego Mazowsza oraz z diecezją łomżyńską, co ma swoją współczesną kontynuację.

„Znajomość genezy własnego nazwiska i jego historycznych zaświadczeń może być powodem szlachetnej dumy, przysparzać ochoty do pracy, pomnożenia dorobku przodków, umiłowania ziemi rodzinnej, w szerszym wymiarze określenia narodowości, przynależności do klasy społecznej, zbadania wielu problemów naukowych”.

(E. Breza, *Nazwiska Pomorzan. Pochodzenie i zmiany*, t. III, Gdańsk 2004, s. 9.)

BADANIA ONOMASTYCZNO-GENEALOGICZNE

(...) wartością niezwykle cenną dla członków każdej społeczności jest świadomość tożsamości kulturowej i poczucie przynależności do wspólnoty. Ukształtowana tożsamość kulturowa najczęściej wiąże się z określonym fragmentem przestrzeni jako miejscem pochodzenia, wychowania i aktywności społeczno-kulturalnej. Jedną z zasadniczych potrzeb człowieka jest bowiem poczucie zakorzenienia, które chroni przed zagubieniem w kulturze masowej i w anonimowej zbiorowości. Daje szansę na życie w zgodzie z samym sobą odnajdywanie harmonii i równowagi – bycie sobą, bycie u siebie.

Odoj G., *Tożsamość kulturowa społeczności małomiasteczkowej*,
Katowice 2007, s. 236.

Nazwisko to szczególny dokument historyczny, fakt historyczny i językowy o niezwykłych walorach poznawczych i kulturowych. To trwałe ślad naszej i społecznej oraz narodowej i kulturowej tożsamości.

Nazwisko to nośnik:

tożsamości i
dziedzictwa

dziejów i wartości
rodziny

dumy

kultury

wiedzy o historii
społeczności
lokalnej

Nazwisko – kod kultury, swego
rodzaju tekst kulturowy

„(...) aby drogę mierzyć przyszłą,
Trzeba-ć koniecznie pomnieć, skąd się
wyszło!”

Norwid C.K., *Niewola*, w: *Pisma wszystkie*, t. 3, *Poematy*,
oprac. J.W. Gomułicki, Warszawa 1971-1976, s. 134.

Nie podam ręki nikomu, kto nie wie, jak jego
prababka z domu.

Melchior Wańkowicz

Źródła

Fot. Ostrowska księga metrykalna
z lat 1980–1821 i *Duplikat* z 1845 roku

697

Duplikat

WARSZAWA
Druk. w Państwu
1845

Czyli księga zawierająca w sobie
Akta Urodzonych, Zastulionych
i Zmarłych w Parafii Ostrowskiej
połączona z Aktem do Ar.
chiwum Hipotecznego po jej
ukończeniu z 1845.

20

Fot. Podpis niejakiego Stanisława Tosickiego, który występował jako świadek.

Stanisław
Stanisław Tosicki

N° 3. Wiew Ugriewo Driato sie ^{każdy Wywiadzi. dnia} w Miescie Ostrowi dnia szóstego Sze-
nia Tyrias Dniem trzydziestego pierwszego roku o godzinie
pierwszej po południu. Mawili sie Tomasz Budziwieski Wojt
Gminy Ugriewo tu w Ugriewie zamieszkały lat pięćdziesiąt
liczący, Leobrowski Rajtana Barykowskiego Sędziego Polegaj
obwodzie Lomynskiego lat czterdziestu pięć, tudzież Kozła Da-
nowskiego Popufowa Dnieprawego z gulejona, lat czterdziestu
sześcioro liczący i Sierat Nard Nieraste, wynajmieszkożyfu
wego lat siedemnaście liczący, która obojczona, szóstego dnia
szóstego Szeznia roku bieżącego o godzinie pierwszej po połu-
dniu, którzy nadane zostali imię Wikłona, a Podziemi-
niey Chreścianami byli, Tomasz Budziwieski i Zuzanna
Barykowska Alit ten Hawajaszemu i świadkom przory
tary przez Hawajaszego i świadków podpiwary zostali.
od Ławemba Dominika & Co mparia
Tomasz Budziwieski
W Barykowska

N° 65. Wisi Maydan Kwiebowski. Dnia 13 w Miescie Ostrowi dnia
Trzynastego Czerwca, Tydzień Domset Trydziestego pierwszego roku
o godzinie trzeciej po południu. Stawit się Wojciech Cwik Wyrobnik
tu w Maydanie zamieszkały lat czterdziści jeden liczący, w Ob-
ciarski Wojciecha Świeckiego Wyrobnika lat Dwadzieścia sześć, tu-
dzież Tomasz Kędziwa Wyrobnika lat trzydziści dwa liczący
obydwóch w Maydanie zamieszkałych, i ósmerat Nam Dwieście
czterdzieści wódzów tu w Maydanie dnia trzynastego Czerwca roku
bieżącego. Godzinie drugiej po południu w domu pod Numerem
Drugim, zięgo Straszcy Marcyanny Michałówny bezmezny
lat Osmnastu liczący; Dwieście temu na Starcie Świętym od-
bytym w dniu Dwieście pierwszym nadane zostało Jmiej Antonina a do-
bricami zięgo Chrestnermi byli Wojciech Świecki, i Helena Ba-
jorkowa. Alit ten Stawajacemu i świadkom przysięgł, iż
zaś iaden z nich nie umie. — Ławembo Dominik P^o
mij

174.

N° 31. Wsi Koziki Majdan. Dziato się w Miesiu Ostrowi
Dnia Piątego Maria Łysie Ciomet Durudniego siodme
go Roku, ogodnie Ineij ^ureicos, Stawili się Urciwi Muey
Bajorki lat Inydrzei Ciom, i Juref Kakułi lat Inydrzei
lierey, obadwa Wyrobniicy w Wsi Kozikach Majdanie rumy
kati, i Dziadory liere w Wsi Kozikach Majdanie pod Numeron
Ineim Dnia czwartego Mierica: Roku trzeciego, ogodnie
nie Piątego roku Umort Dziad po rebratu Chodacy z Jmie
nia i Naruzka niewiadomy lat Siemdrzei i t mied moży
niewiadomego mieysca i niewiadomych Rodnicow, po Pnie
koneinie są na Dziecie krysiu pomienionego Dziada, abt
ten pnieyrtany stawiecyym z ktorych ieden mied i kre-
wym rmeurtego i pizai miednie. —

A Zaremboz Dominik Probowca Ostrowski
Mysia

1825 7.

52

1825 30
Ostrow

Pielu Tygiz osiemset dwudziestego piątego, dnia jucznaściego
 Kwieciana i gubnie trzecię po potwornie =
 Lord nami Andrejem podbrzeżem Wroczniem Stanu Gwilaeg
 Jmny Ostrowlney, Obradu Ostrowlney Wroczni xbra ptebueg,
 sawili rix Wielmożni: Alexander Madalinfl: lat trzydziestu
 pięć laty w Dwidzi wsi Skalbona w parafii Lukselbueg, Tarnix
 zamieszkały i Tomasz Madalinfl: lat trzydziestu trzy laty
 Dwudzianny profesor Dobi Jelenie w parafii Jelenie w flueg, w wsi
 Jelenie zamieszkały, bracia rodzeni, a synowie powyżey wymie-
 zionego i martego, Stanu Szlachubueg, i osiadażyli namix
 Ona trzydziestego oniesię, w dniu bieżącym gubnie drugiey po
 potworny, w domu pod Numerem 10 osiemdziesiątym pierwszym
 w Ostrowi; umarł Wielmożny Franciszek Madalinfl:
 trzydzię lat osiemdziesiąt pięć, Czornik Leon: Murstueg teraz w Ma-
 cie Ostrowi zamieszkały, Stanu Szlachubueg, oraz Wielmo-
 żny Salomei x De Fellich - Czego allit spicialisng litary
 Stawarym perexytany porax nas, tych podpisany zostal:
 Alexander Madalinfl:
 Tomasz Madalinfl:

Agnieszka *Tokarska*, córka Jozefa, zostającego w obowiązku Ekonoma przy Folwarku Stokowskim, w Dobrach WW. Heronima Zieleńskiego, zamieszkałego w Stoku, Stanu Szlacheckiego i Salomei z Baczeńskich. Dziecię okazano w przytomności Stanisława Kraiewskiego zostającego w obowiązku Leśniczego wyzey wspomnianych Dobrach Stanu Szlacheckiego, tudzież Piotra Michalika Rolnika Włościanina, obydwu z Wioski Stoku. KUO 1809, poz. 79.

Maryanna *Kulesza*, córka Franciszka, Rolnika Stanu Szlacheckiego z Wioski Pro sienicy i Teresy z Woyszow, urodziła się w Domu Oycy pod Numerem Dwudziestym piątym. Dziecię okazano w przytomności Ignacego Mierzeiewskiego, Rolnika i Marszałka Parafii Ostrowskiej, tudzież Piotra Woysza, Rolnika z wioski Koszewa w Gminie Lubotyńskiej, obydwu Stanu Szlacheckiego. KUO 1809, poz. 80

Ignacy *Dłuski*, syn Adama, Rolnika Stanu Szlacheckiego z Wioski Pro sienicy i Magdaleny z Mierzeiewskich, urodził się w domu Oycy pod Numerem piętnastym. Dziecię okazano w przytomności Pawła Gutowskiego Rolnika Stanu Szlacheckiego, zostającego w obowiązku Wybornego z Wioski Gutow, tamże zamieszkałego, tudzież Filipa Wołkowickiego Rolnika Stanu Szlacheckiego w Mieście Ostrowi zamieszkałego. KUO 1808, poz. 72.

KALISDORF//KALKSDORF//KALXDORF:

My Burmistrz Urzędnik Stanu Cywilnego Gminy Ostrowskiej Powiatu Ostrołęckiego w Departamencie Płockim udawszy się przed drzwi główne wnijsia do domu Gminnego o godzinie dwunastej w południe donieśliśmy i ogłosiliśmy po pierwszy raz iż zaszło przyrzeczenie Małżeństwa między **Janem Kalidorfem**, Sukiennikiem, kawalerem w Ostrowi zamieszkałym, synem **Jana Kalidorfa Powroznika** i **Barbary z Hermanów** Małżonków w Prusach żyjących z iedney a **Anną Maryą Otterowną**, Panną, spłodzoną z **Jakoba Ottra**, Obywatela w mieście **Willemborg w Prusach** i Maryi z domu **Blaurok** Małżonków z drugiej strony, która to zapowiedź po przeczytaniu oney głośno i wyraźnie przybita została na drzwiach domu Gminnego czego akt spisaliśmy. KMO 1810, poz. 1.

Małżeństwo zostało zawarte w przytomności **Jana Szpindlera Kapelusznika i Wilhelma Stokchauza zduna, Karola Wegnera Młynarza**, wszystkich stanu mieyskiego w Ostrowi zamieszkałych, niekrewnych z stronami.

Ludwik *Kalksdorf*, syn Jana, **sukiennika stanu mieyskiego** w Ostrowi zamieszkałego i Małgorzaty z Brzostków, urodził się w domu najętym u Józefa Dzieniszewskiego pod Numerem sto czterdziestym piątym, co poświadczają Michał Otter kapelusznik, szwagier i Samuel Bielski krawiec, podobnie szwagier, obydwu w Ostrowi zamieszkali. KUO 1811, poz. 113; Karolina *Kalxdorf*, córka Jana, sukiennika stanu mieyskiego w Ostrowi zamieszkałego i Maryanny Otterowney, urodziła się w domu Rodziców pod numerem dwadzieścia dwa. Dziecię okazano w przytomności Bogumiła janowskiego puszkarza i Frydrycha Mejera kowala we wsi Lubieiewie zamieszkałego. KUO 1813, poz. 83; nazwisko utworzone od n. mst. *Kalsdorf* (Austria).

Ruchla *Jakubowicz*, córka Dawida, Arędarza z Wioski Lubieiewa i Keli Idzkowny, urodziła się w Domu najętym w Dobrach **Wielmożney Zofii Barzikowskiej**, pod Numerem dwunastym. Dziecię okazano w przytomności Mortki Wulfowicza Cyrulika, tudzież Moszka Wulfowicza Furmana, obydwóch w Mieście Ostrowi zamieszkałych. KUO 1809, poz. 77.

Fryderyk *Endzeleyt*, syn Andrzeja służącego za Lokaia u Wielmożniego **Maiora Wilde**, w Mieście Ostrowi zamieszkałego i Doroty z Kowalskich, urodził się w Domu najętym u Wspomnianego Maiora Wilde pod Numerem Czterdziestym piątym przy Ulicy Warszawskiej. Dziecię okazano w przytomności Dawida Krauze, Maystra Kunsztu Kuśmierskiego, tudzież Andrzeia Brzostka Rolnika, obydwu w Ostrowi zamieszkałych. KUO 1809, poz. 76

KUROPATWA: Alexander *Kuropatwa*, syn Salomei Koropatwiny z Jaskich urodzony w Komorowie. KUO, 1844, poz. 71; **Chaja Cipa** *Kuropatwa*, córka **Michela Dawidowicza** wyrobnika w Ostrowi i **Szpryncy Beniaminówny**. KUOb 1846, poz. 65; Chaia Cipa Michłowna *Kuropatwa* rok 1, córka **Starozakonnych** Michła Dawidowicza i Szpryncy Beniaminówny z wyrobku utrzymujących się w Ostrowi. KZOb 1847, poz. 66; Maryanna *Kuropatwa* służąca lat 17 mająca, córka Piotra i Franciszki, urodzona w (?) Lasku, a w Ostrowi służąca. KUO 1848, poz. 173; Boruch Srolowicz *Kuropatwa*, kawaler w Zambrowie urodzony, syn Srola Mośkowicza i Cyrli Herszkownej, wraz z **Tradłą Ićkowną Rybak**, panną urodzoną w Ostrowi. KMOB 1849, poz. 20; **Maryam Ryfka** *Kuropatwa*, córka Michela Dawidowicza *Kuropatwy* wyrobnika w Ostrowi zamieszkałego i jego małżonki Szejny Buciaminowny. KUOb 1849, poz. 51; Abram *Kuropatwa*, syn Michela i Szprymy małżonków *Kuropatwa* w Gutach zamieszkałych. KUOb 1855, poz. 89; Mortko *Kuropatwa* lat 72 mający syn Jankla i Liby z domu niewiadomej umarł wskutek starości. KZOb 1920, poz. 52; nazwisko utworzone od ap. *kuropatwa* (za: NP 1, s. 495).

Forma żeńska: Salmeja *Kropatwina* [w rejestrze *Kuropatwina*] 50 l., z żebrawiny utrzymująca się, Komorowo. KZO 1856, poz. 32.

Julius Karol Leopold Heyneman, syn **Jana Fryderyka**, lekarza Stanu Mieyskiego w Ostrowi zamieszkałego i **Lowizy Zuzanny** Beratyn, urodził się w domu najętym u sukcesorów po Michale Malcu pod Numerem Osiemdziesiąt. Dziecię okazano w przytomności **Jakoba Wilde**, Maiora Pruskiego i **Kazimierza Laskowskiego** Gospodarza rolnego Stanu Mieyskiego, obydwóch bliskich sąsiadów. KUO 1811, poz. 11.

Karl Henryk Wegner [w podpisie: *Wegener*], syn Sław. **Frydrycha Karola**, młynarza posiadającego dziedzicznie wiatrak w Ostrowi i Maryi Elzbiety Langowney, urodził się w domu bez numeru przy wiatraku wybudowanym na polu Ostrowskim. Świadcowie: Sławetni **Jan Szwarc** [w podpisie: *Schwartz*] stolarz i **Chrystyan Fuks** sukiennik. KUO 1816, poz. 94.

Edward Krauze, syn Dawida kuśnierza i wypiekaniem chleba magazynowego bawiącego się w Ostrowi i Katarzyny **Kuschowney**, urodził się w domu najętym pod numerem 127. Świadcowie: Sław. Piotr Wasilewski tokarz i **Jan Szwarc** stolarz, obydwóch w Ostrowi. KUO 1815, poz. 13.

Piotr, nazywany *Piotrow*, rodziców niewiadomych, rodem z Kraju Rosyjskiego, dawniej za żołnierza służący w Woysku Pruskim Regimente Bośniaków, umarł w domu swego gospodarza Bernarda Kańkosia, u którego był za parobka, pod numerem 102, co poświadczają Maciej Mężeński i Stefan Maliszewski, obydwaj gospodarze rolni stanu miejskiego w Ostrowi zamieszkali. KZO 1813, poz. 132.

Jan Kaietan Ignacy *Jonowicz*, pospolicie Lipnicki zwany, podług powieści kolegi jego Ur. Sasinowicza mający żonę i dwie córki w Kraju Rosyjskiem w Powiecie Telszewskim, niegdy Kassyerem w Kownie, a teraz dzierżawcą Probostwa w Ostrowi, umarł na Plebanii tuteyszey, co poświadczają Urodzeni Jozef Sasinowicz dzierżawca Probostwa tutejszego i Antoni Wołkowicki Organista z Ostrowi. KZO 1812, poz. 33.

Według danych przedstawionych w pinkasie Ostrowi:

W roku 1886 miasto posiadało dwie szkoły podstawowe (jedną dla chłopców i jedną dla dziewcząt), sąd pokoju dla 4 okręgów, urząd okręgowy, Radę Miasta, Urząd Poczty i Telegrafu. W mieście stały 472 domy (5 murowanych) z 7800 mieszkańcami, z tego 2688 katolików, 6 prawosławnych, 18 ewangelików i 5088 Żydów.

(ŹRÓDŁO: *PAMIATNYJE KNIŻKI*, tłumaczenie: Ewa Kamińska, oprac.: Zespół)
OSTRÓW

Miasto powiatowe w Guberni Łomżyńskiej, nad rzeką Grzybówką, 7 tysięcy mieszkańców, oddalone od Łomży o 72 wiorsty. Położenie geograficzne: 52 stopień 48 minuta szer. płn. i 39 stopień 40 minuta dług. wsch.; łączność pocztowa. (PK1886, Dz. V, s. 48–49).

Ludność w mieście Ostrów:

1888 rok

Zawarto małżeństw – 95, urodzin z prawego łoża – 264 (w tym 127 chłopców i 137 dziewcząt), urodzin pozamałżeńskich – 3 (w tym 1 chłopiec i 2 dziewczynki).

Liczba zgonów: 71 mężczyzn i 65 kobiet; razem 134 osoby. Statystycznie przybyło 133 osoby. (PK1888, Dz. II, s. 52–53).

1897 rok

Stan na dzień 1 stycznia 1897 roku (bez wojska): mężczyzn – 4 512; kobiet – 4 798; razem – 9310 osób obu płci. (PK1897, Dz. IV, s. 315).

Ludność w powiecie ostrowskim:

1883 rok

Łącznie 75 600 dusz, w tym: 37 492 mężczyzn i 38 108 kobiet. (PK1883, s. 104).

Podział na warstwy społeczne: 965 szlachty dziedzicznej, 24 duchownych, 250 kupców, 12 851 mieszczan, 36 261 chłopów, 16 500 szlachty, 1 041 żołnierzy w stanie spoczynku, 7 660 kolonistów, 48 obcokrajowców. (PK1883, s. 105).

Ostrowski Powiatowy Urząd ds. powinności wojskowych

Przewodniczący – Naczelnik powiatu (PK1886, Dz. II, s. 66).

Członkowie: Naczelnik Straży Ziemskiej, Komisarz Powiatowy ds. włościan, właściciel majątku Smolechy **Franciszek Grąbczewski** i właściciel majątku Brańszczyk **Adolf Ignacewicz Rudzki**. (PK1886, Dz. II, s. 66).

Kierujący sprawami kancelarii, **Iwan Szychowski**. (PK1886, Dz. II, s. 66).

1888 rok – skład osobowy b.z. (PK1888, Dz. II, s. 63).

Ponadto z KPGŻO dowiadujemy się, że:

Miasteczka w powiecie, których liczba mieszkańców była wyższa niż 500 to:

Andrzejewo – 1448 mieszkańców (z tego 586 Żydów), Brok – 2657 (1296 Żydów), Wąsewo – 576 (196 Żydów), Długosiodło – 1249 chrześcijan (800 Żydów), Zaręby Kościelne – 1241 chrześcijan (1063 Żydów), Małkinia – 1091 chrześcijan (348 Żydów), Nur – 2133 chrześcijan (212 Żydów), Poręba – 541 chrześcijan (74 Żydów), Suchcice – 522 chrześcijan (88 Żydów) i Czyżew – 1785 chrześcijan (1596 Żydów).

BABECKI: Zawarte zostało religijne małżeństwo między Janem *Babeckim* lat dwadzieścia trzy mającym skończonych, urodzonym we wsi Załuże Niemierzyce w Parafii Pałuskiej, zamieszkałym w Warszawie w Parafii Świętokrzyskiej utrzymującym się ze służby, synem urodzonych Antoniego i Frnaciskzi z Kołakowskich małżonków Babeckich już nieżyjących, **niegdyś dziedziców częściowych zamieszkałych w Załużach Niemierzycach**, a Panną Maryanną Wasilewską lat dwadzieścia cztery mającą, urodzoną w zamieszkałą w Mieście Ostrowi przy rodzicach, córką Pawła i Wiktoryi z Śwyderków małżonków Wasilewskich **tokarstwem się trudniących w Ostrowi**. Małżeństwo zawarto w przytomności świadków **Antoniego Sławkowskiego kuśnierza** i Antoniego Wałkowickiego rolnika, obydwóch w Ostrowi zamieszkałych. KMO, 1837, poz. 32; Kazimierz *Babecki*, syn urodzonego Jana Babeckiego lat dwadzieścia trzy mającego **dziedzica częściowego** na wsi Zułużach Niemierzycach, na teraz w Ostrowi zamieszkałego i Maryanny z Wasilewskich lat dwadzieścia cztery mającey. Dziecię urodzone w Ostrowi okazała **Petronella Karpińska akuszerka** w Ostrowi zamieszkała w czasie niebytności Oyca nowoochrzczonego w przytomności świadków Franciszka Nowowieyskiego gospodarza rolnego i **Józefa Zaborowskiego Stolarczyka** obydwóch w Ostrowi zamieszkałych. KUO, 1838, poz. 29; Umarł w Ostrowi Kazimierz *Babecki* miesiąc żyjący, syn Jana i Maryanny. Świadkowie: Paweł Wasilewski i Tomasz Nowowieyski. KZO, 1838, poz. 41; Alexander *Babecki* lat mający 2 syn Alexandra i Jozefy z Bojarskich /podług oświadczenia żony/ stan ojca porucznik w Pułku Galickim, urodzony w Grodnie a przy matce żyjący. KZO 1855, poz. 265; nazwisko utworzone od n. msc. *Babc* (płoc., gm. Sierpc, Rościszewo) (za: NP 1, s. 12).

ZBIKOWSKI/ŻBIKOWSKI: Jan *Zbikowski*, zmarł Urodzony puł Roku Maiacy, w Pałapusie pod Numerem 1, Syn Jozefa i Maryanny z Sierzputowskich Zbikowskich Szynkarzy z Pałapusa. Poświadczyli Urodzony: Jozef Zbikowski Szynkarz 1.45 i Uczciwy Jan Sikora Gospodarz rolny 1.27 obadwa z Pałapus, KZO 1827, poz. 116; Floryan *Zbikowski* 43 l., wdowiec po Józefie z Wasniewskich, synniegdy Józefa i Maryanny z Sierputowskich, w Budziskach urodzony, w Kosewie zamieszkały, także Maryanna Sakowska 30 l. panna, córka niegdy Alexandra i Bregitty z Sabiewskich, urodzona w Koznicach, w Lubiejewie w obowiązkach panny będąca. KMO 1856, poz. 22; nazwisko utworzone od ap. *żbik*, stp. *zdbik* ‘dziki kot’ (za: NP 2, s. 758) formantem *-owski*.

BANASIUK: Jan *Banasiuk*, syn Jakóba lat czterdzieści sześć wyrobnika w Wsi Stoku w Domu pod Numerem trzecim zamieszkałego i Rozalii Michalikówny lat czterdzieści dwa. Dziecię okazano w przytomności Mateusza Michalika lat trzydzieści trzy Wyrobnika w Wsi Stoku i Stefana Nietubyć lat pięćdziesiąt Gospodarz rolnego Stanu Wieyskiego w Wsi Jeleniach Parafii Jelonkowskiej zamieszkałego. KUO 1825, poz. 84; Sylwester *Banasiuk* żyjący lat pięćdziesiąt ośm wdowiec po zmarłej Katarzynie Gliniakownie rodziców z Imion niewiadomych, wyrobnik Stanu Wieyskiego w Wsi Stoku zamieszkały, umarł w Domu pod Numerem pierwszym w Wsi Stoku. Poświadczyli Mateusz Michalik lat trzydzieści niekrewny i Jakub Banasiuk lat trzydzieści ośm syn zmarłego wyrobniczy w Wsi Stoku zamieszkali Stanu Wieyskiego. KZO 1825, poz. 19; Wincenty *Banasiuk*, umarł lat dziewięć mający, Syn Jakuba i Rozalij z Michalikow Małżonków Banasiuków Wyrobników w Komorowie pod Numerem Czwartym mieszkających. Poświadczyli Adam Kukuć rolnik, lat pięćdziesiąt, i Wincenty Gruszczenski Wyrobnik, lat sześćdziesiąt liczący, Obadway w Wsi Komorowie zamieszkali... z których żaden nie jest krewny zmarłego. KZO 1826, poz. 96; Grzegorz *Banasiuk* wdowiec po Franciszce, służący w Komorowie i tamże urodzony, syn niegdy Jakuba i Rozalii z Michalików, 37 l., także Katarzyna Brodzik wyrobница, wdowa po Kazimierzu, urodzona w Nieskuszu, córka niegdy Stanisława i Agaty z Zaruskich małżonków Zagrobów, 35 l., z wyrobku mieszkająca w Komorowie. KMO 1858, poz. 2; Marek *Banasiuk*, syn Grzegorza i Katarzyny z Brodzików, Komorowo. KUO 1859, poz. 72; nazwisko utworzone od ap. gw. *banach* 'niezgrabny młodzieniec, niezgrabiasz, dzieciak niegrzeczny, bękart' (za: NMK s. 52) formantem *-uk*.

Forma żeńska: Rozalia z Michalikow *Banasiukowa*, Wyrobница 36 l. umarła w Domu nr 3 w Komorowie, córka Michała Michalika i Elżbiety Michalikow z Komorowa, owdowiała męża Jakob Banasiuk Wyrobnik. Poświadczyli: Piotr Michalik Gospodarz rolny z Komorowa 60 l. brat zmarłej i Antoni Długolecki 30 l. Lesniczy z Komorowa. KZO 1828, poz. 96.

Onomastykon Ostrowi Mazowieckiej to zbiór nazw osobowych kodujących tradycję, historię i dzieje osadnicze regionu mazowieckiego, m.in. elementy konstytuujące jego charakter kulturowy, w tym osadnictwo tzw. drobnej szlachty mazowieckiej, kolonistów pruskich i Żydów oraz ludności wschodniosłowiańskiej, której obecność łączyła się pierwotnie z granicami regionów Polski, a także z istnieniem od 1866 r. tzw. guberni łomżyńskiej. Do tej ostatniej struktury administracyjnej przynależała Ostrów Mazowiecka, zwana też czasowo: Ostrowią Łomżyńską.

Charakterystyczne nazwiska ostrowskie (najstarsze, np. *Abramczyk, Malec, Napiórkowski, Prosiński, Ugniewski*; częste i charakterystyczne, np. *Brzostek, Gromkowski, Gumkowski, Gutowski, Fidura, Iwaszkiewicz, Kabat, Kacpur/Kacpura, Kempisty, Koska//Kosko, Kuczyński, Kukuć, Michalik, Nietubyć, Socik, Serowik//Surowik, Zagroba, Zając*), a pośród nich wiele **odmiejscowych** (np. *Godlewski, Wyszomirski, Zalcberg, Zalewski, Zaremba*) i **odapelatywne** (np. *Chronik, Duda, Gałązka, Serowik, Zapisek, Zgoda*), a także licznie reprezentowane **obce** (np. **niemieckie**: *Keler, Kliber, Krauze, Markusfeld, Milberg, Miller, Offman, Reychenbach*)

Wskazują one na:

- uwarunkowania społeczno-kulturowe przez wieki kształtujące podstawę tożsamości badanego terenu;
- potwierdzają jego duchowe dziedzictwo, które przynieśli ze sobą i pieczołowicie pielęgnowali w wielokulturowym środowisku, szczególnie w XIX stuleciu, osadnicy ostrowscy: przedstawiciele **drobnej szlachty, chłopów i mieszczanie, rolnicy, wyrobnicy, rzemieślnicy i handlarze, swoi i obcy, ludzie różnej wiary i kultury**, żyjący zgodnie na przestrzeni wieków pod błękitem ostrowskiego nieba w trudzie codzienności, doświadczaniu ludzkich pragnień i spełnienia, biedy i bogactwa, podległości i wolności, wojny i pokoju...

Polecam wgląd do:

*Katalogu nazwisk mieszkańców parafii Ostrów
Mazowiecka (od XIX wieku do pocz. XX wieku)*

Dostępny pod linkiem:

<https://muzeumpileckich.pl/katalog-nazwisk-mieszkanow-parafii-ostrow-mazowiecka/>

Dowiedz się o pochodzeniu swojego nazwiska!
Sięgnij do swoich korzeni!

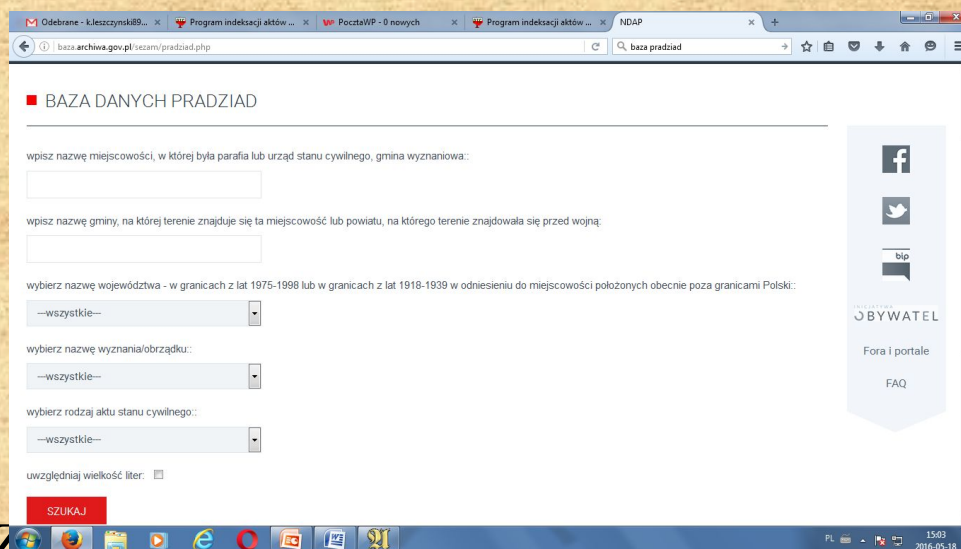
name.lomza.pl

Przydatne dla mieszkańców dawnej ziemi łomżyńskiej także materiały zamieszczone na stronie:

www.name.lomza.pl

POSZUKIWANIA ZA POMOCĄ ELEKTRONICZNYCH BAZ DANYCH

- Elektroniczne bazy danych do poszukiwań genealogicznych:
- Pradziad
- Ela
- USC
- Nobilitacje
- Ewangelicy
- Podlasie
- www.archiwa.gov.pl: bazy

„(...) aby drogę mierzyć przyszlą,
Trzeba-ć koniecznie pomnieć, skąd się wyszło!”

Norwid C.K., *Niewola*, w: *Pisma wszystkie*, t. 3, *Poematy*, oprac. J.W.
Gomulicki, Warszawa 1971-1976, s. 134.